

Hướng dẫn giải VBT Ngữ Văn 6 tập 1 bài Sự tích Hồ Gươm ngắn gọn, chi tiết, bám sát nội dung chương trình học giúp các em tiếp thu bài giảng một cách dễ hiểu và hỗ trợ các em ôn luyện thêm kiến thức.

Dưới đây là cách giải bài Sự tích Hồ Gươm trong Vở bài tập Ngữ Văn 6 tập 1 mà chúng tôi đã chọn lọc và tổng hợp giúp các em học sinh có nguồn tham khảo tốt nhất.

Giải câu 1 trang 37 VBT Ngữ Văn 6 tập 1

Vì sao đức Long Quân cho nghĩa quân Lam Sơn mượn gươm thần?

Hướng dẫn giải:

Đọc đoạn đầu, tìm lí do từ hai nội dung của đoạn văn:

- Giặc Minh đã làm những gì?
- Nghĩa quân Lam Sơn trong tình trạng như thế nào?

Đáp án:

a.

- Giặc Minh: đô hộ nước ta, coi dân ta như cỏ rác.
- Chúng làm nhiều điều bạo ngược, thiên hạ vô cùng căm giận.
- Thế lực nghĩa quân còn non yếu.
- Nhiều lần nghĩa quân bị thua.

b, Đức Long Quân cho nghĩa quân mượn gươm thần, vì muốn nghĩa quân có thêm sức mạnh để đánh đuổi giặc Minh.

Giải câu 2 trang 37 vở bài tập Ngữ Văn 6 tập 1

Lê Lợi đã nhận được gươm thần như thế nào? Cách Long Quân cho nghĩa quân Lam Sơn và Lê Lợi mượn gươm có ý nghĩa gì?

Hướng dẫn giải:

Đọc kĩ đoạn từ “Hồi ấy” đến “báo đền Tổ quốc” để tìm ý trả lời. Suy nghĩ về các chi tiết: lưỡi gươm dưới nước, chuôi gươm trên rừng; tuy nhặt được từ hai nơi nhưng lại tra khít vào nhau; người được chuôi, người được lưỡi, người này dâng gươm cho người kia.

Đáp án:

- Lê Thận kéo lưới lần thứ nhất thấy một thanh sắt.
- Lê Thận kéo lưới lần thứ hai vẫn thấy thanh sắt ấy.
- Lê Thận kéo lưới lần thứ ba vẫn là thanh sắt ấy mắc vào lưới.
- Sự việc lặp lại tới ba lần, vì việc nhặt được thanh sắt chính là lưới grom ấy là ý trời.
- Lê Lợi thấy thanh sắt sáng rực lên trong túp lều tối om của Lê Thận.
- Lê Lợi thấy có ánh sáng lạ trên ngọn cây đa.
- Nhận xét thái độ của Lê Thận qua hai chi tiết:
 - + "...nâng grom lên ngang đầu": thái độ trân trọng, kính cẩn trước thanh grom cũng như trước mệnh trời.
 - + "Chúng tôi nguyện đem xương thịt của mình theo minh công: thái độ tin tưởng, tuyệt đối trung thành với Lê Lợi.

b, Ý nghĩa của cách Long Quân cho nghĩa quân Lam Sơn và Lê Lợi mượn grom thần:

- Cuộc kháng chiến của Lê Lợi thuận lòng dân, hợp ý trời.
- Trên rừng, dưới biển đều nhất trí đoàn kết một lòng chống giặc ngoại xâm.
- Cuộc kháng chiến của Lê Lợi là chính nghĩa
- Lê Lợi hành động theo ý trời.

Giải câu 3 trang 38 VBT Ngữ Văn lớp 6 tập 1

Hãy chỉ ra sức mạnh của grom thần đối với nghĩa quân Lam Sơn.

Hướng dẫn giải:

Đọc kĩ đoạn từ “Từ đó nhuệ khí” đến “trên đất nước”

Đáp án:

Những cụm từ thể hiện sức mạnh của grom thần: tung hoành khắp các trận địa, làm cho quân Minh bạt vía, uy thế...vang khắp nơi, xông xáo đi tìm giặc, có những kho lương mới chiếm được, mở đường cho họ đánh tràn ra mãi.

Giải câu 4 trang 38 vở bài tập Văn lớp 6 tập 1

Khi nào Long Quân cho đòi gươm? Cảnh đòi gươm và trả gươm đã diễn ra như thế nào?

Hướng dẫn giải:

Đọc kỹ đoạn từ “Một năm sau” đến “dưới mặt hồ xanh”

Đáp án:

a, Long Quân cho đòi gươm khi: Lê Lợi đã lên làm vua, giặc Minh đã bị đánh đuổi từ một năm trước.

b, Các động từ liên quan đến hành động đòi gươm và trả gươm:

- đòi gươm: nhô đầu và mai lên khỏi mặt nước, tiến về phía thuyền vua, há miệng đớp lấy, lặn xuống nước

- trả gươm: nâng gươm.

Giải câu 5 trang 39 VBT Văn lớp 6 tập 1

Vì sao truyện Sự tích Hồ Gươm lại thể hiện khát vọng hòa bình của dân tộc?

Hướng dẫn giải:

Đọc kỹ đoạn từ “Một năm sau” đến “dưới mặt hồ xanh”

Đáp án:

Sự tích Hồ Gươm nói về việc vua Lê trả gươm cho Long Quân, chi tiết trả gươm này gắn với câu chuyện về cuộc tranh đấu giữ lấy hòa bình cho dân tộc vì thế truyện Sự tích Hồ Gươm thể hiện khát vọng hòa bình của dân tộc ta.

Giải câu 6 trang 39 vở bài tập Văn lớp 6

Em biết còn truyền thuyết nào của nước ta cũng có hình ảnh rùa vàng? Theo em, hình tượng rùa vàng trong truyền thuyết Việt Nam tượng trưng cho ai và cho cái gì?

Hướng dẫn giải:

Đọc truyện An Dương Vương và Mị Châu – Trọng Thủy trong SGK Ngữ văn 10. Hình tượng rùa vàng có nhiều ý nghĩa tượng trưng, cần lựa chọn ý nghĩa nào là tiêu biểu.

Đáp án:

- Truyền thuyết An Dương Vương và Mị Châu - Trọng Thủy.

a, Hình tượng Rùa Vàng trong truyện An Dương Vương và Mị Châu - Trọng Thủy khác với Rùa Vàng trong Sự tích Hồ Gươm như sau:

- Trong truyện An Dương Vương và Mị Châu Trọng Thủy Rùa Vàng xuất hiện để trao nỏ thần cho An Dương Vương.
- Trong Sự tích Hồ Gươm, Rùa Vàng xuất hiện để đòi lại gươm.

b, Ý nghĩa của hình tượng Rùa Vàng:

- Là tổ tiên
- Là khí thiêng sông núi
- Tượng trưng cho nhân dân

c, Theo em, hình tượng Rùa Vàng trong truyện thuyết Việt Nam tượng trưng cho nhân dân.

Giải câu 7 trang 40 VBT lớp 6 tập 1 Ngữ Văn

Hồ Gươm (hay Hồ Hoàn Kiếm) là tên gọi có thật. Theo em, chuyện trả gươm có thật hay không? Điều này có liên quan gì đến đặc trưng thể loại truyện thuyết?

Hướng dẫn giải:

Đọc lại chú thích (*), trong SGK tr.7 để trả lời câu hỏi.

Đáp án:

- Chuyện trả gươm không có thật.
- Điều này là một đặc trưng của thể loại truyện thuyết: thường có những yếu tố tưởng tượng kì ảo.

Giải câu 8 trang 40 vở bài tập Văn lớp 6 tập 1

Hãy đọc thêm để thấy rõ hơn tính lặp lại và ý nghĩa của chi tiết trao gươm thần trong các truyện thuyết Việt Nam.

Hướng dẫn giải:

Kết hợp bài Sự tích Hồ Gươm với bài Ấn, kiếm Tây Sơn trong phần Đọc thêm, hãy suy nghĩ: Trong thời phong kiến, ấn, kiếm tượng trưng cho điều gì?

Đáp án:

Chi tiết trao gươm thần lặp lại và có ý nghĩa tương đối giống nhau: trao phó, tin tưởng, và nguyện dốc lòng vì người "minh chủ" mà nhân dân lựa chọn.

Giải câu 9 trang 41 VBT Ngữ Văn lớp 6 tập 1

Vì sao tác giả dân gian không để Lê Lợi được trực tiếp nhận cả chuôi gươm và lưỡi gươm cùng một lúc?

Hướng dẫn giải:

Đọc kĩ đoạn từ “Hồi ấy” đến “báo đền Tổ quốc” để tìm ý trả lời. Suy nghĩ về các chi tiết: lưỡi gươm dưới nước, chuôi gươm trên rừng; tuy nhặt được từ hai nơi nhưng lại tra khít vào nhau; người được chuôi, người được lưỡi, người này dâng gươm cho người kia.

Đáp án:

Nếu tác giả dân gian để Lê Lợi trực tiếp nhận cả chuôi gươm và lưỡi gươm cùng một lúc thì tác phẩm sẽ không thể hiện được tính chất toàn dân, trên dưới một lòng của nhân dân ta trong cuộc kháng chiến. Thanh gươm Lê Lợi nhận được là thanh gươm thống nhất và hội tụ tư tưởng, tình cảm, sức mạnh của toàn dân trên mọi miền đất nước.

Giải câu 10 trang 41 vở bài tập Ngữ Văn lớp 6

Lê Lợi nhận gươm ở Thanh Hóa nhưng lại trả gươm ở Hồ Gươm - Thăng Long. Nếu Lê Lợi trả gươm ở Thanh Hóa thì ý nghĩa của truyền thuyết sẽ khác đi như thế nào?

Đáp án:

Nếu Lê Lợi trả gươm ở Thanh Hóa, ý nghĩa của truyền thuyết sẽ khác đi:

- Không thấy được thắng lợi huy hoàng (giải phóng dân tộc) của cuộc khởi nghĩa Lam Sơn.
- Không giải thích được tên gọi hồ Hoàn Kiếm.